

**BANSKOBYSSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ**

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
Banskobystrického samosprávneho kraja
za rok 2020

Obsah

1	Úvodné slovo predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja	3
2	Identifikačné údaje BBSK	5
3	Charakteristika BBSK	5
3.1	Základná charakteristika BBSK	5
3.2	Geografické podmienky, demografické údaje, symboly	6
4	Organizačná štruktúra BBSK	9
5	Plnenie funkcií BBSK v roku 2020	9
5.1	Materská účtovná jednotka	9
5.2	Banskobystrický samosprávny kraj	10
5.2.1	Oblasť vzdelávania	10
5.2.2	Oblasť kultúry	12
5.2.3	Oblasť sociálnej starostlivosti a zdravotníctva	15
5.2.4	Oblasť dopravy a cestnej infraštruktúry	16
5.2.5	Oblasť cestovného ruchu a regionálneho rozvoja	18
5.2.6	Obchodné spoločnosti BBSK	19
6	Informácie o stave a vývoji BBSK v roku 2020	20
6.1	Oblasť rozpočtu	20
6.1.1	Príjmy BBSK	21
6.1.2	Výdavky BBSK	23
6.1.3	Úrad BBSK	24
6.2	Oblasť účtovníctva	25
6.2.1	Výsledok hospodárenia podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov	25
6.2.2	Bilancia aktív a pasív	27
6.3	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	27
7	Predpokladaný budúci vývoj	28
7.1	Bežný a kapitálový rozpočet a finančné operácie	28
7.2	Výdavky BBSK podľa programov	28
8	Záver	29
9	Prílohy	29

1 Úvodné slovo predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja

Vážení občania Banskobystrického samosprávneho kraja,

nastal čas bilancovania uplynulého roka a musím sa priznať, že som dlho rozmýšľal nad tým, ako k tejto úlohe po všetkom, čo sa za posledných 12 mesiacov stalo, pristúpiť. Všetci sa totiž asi zhodneme na tom, že rok 2020 bol ako žiadny iný.

Pandémia ochorenia COVID-19 zasiahla celý svet a pred nami sa tak zjavila obrovská výzva, o ktorej sa predtým nikomu ani len nesnívalo. Chcem sa poďakovať každému jednému zamestnancovi Úradu BBSK, vďaka ktorému sa náš kraj stal prakticky od začiatku jedným z lídrov boja proti pandémie. Hoci to nebolo jednoduché, snažili sme sa prichádzať s vlastnými iniciatívami na pomoc ľuďom a v mnohom sme suplovali aj úlohy štátu.

V snahe predísť zbytočným úmrtiam sme ako prví začali s pravidelným testovaním zamestnancov i klientov v zariadeniach sociálnych služieb. Do prevádzky sme uviedli šesť karanténnych centier, ktorých služby využilo vyše 700 ľudí. Mysleli sme aj na zamestnancov krajských stredných škôl a kultúrnych inštitúcií, ktorým sme rozdali takmer 20-tisíc respirátorov FFP2 a viac ako 20-tisíc rúšok.

Zorganizovali sme nákupy pre seniorov, rozvoz ovocia ambulantným lekárom, službu stráženia detí zamestnancov z prvej línie či dodávky dezinfekcií a ochranných pomôcok tam, kde ich bol nedostatok. Župa tiež oslovila firmy i jednotlivcov s prosbou o darovanie výpočtovej techniky, vďaka čomu k stredoškólakom bez dostatočného technického vybavenia putovalo 165 počítačov od viac ako tridsiatky darcov.

V našom boji proti pandémie nepoľavujeme ani v roku 2021. Po svitnutí nádeje v podobe vakcín sme opäť nezaváhali a predstavili koncept Krajskej očkovacej stratégie. V nej sme prišli s nápadom zriadenia veľkokapacitných očkovacích centier, ktoré sa postupne stali základom štátnej očkovacej stratégie. Následne sme prišli s mobilným očkovaním priamo v obciach, aby sme prístup ľudí k vakcíne ešte zjednodušili a umožnili tak očkovanie každému, kto oň prejaví záujem. Pokračujeme aj naďalej a ja verím, že spoločnými silami toto náročné obdobie čoskoro prekonáme.

Koronavírus mal skutočne obrovský dopad na každého jedného z nás a BBSK musel vyvinúť nemalé úsilie a ľudské zdroje na boj proti nemu. Aj preto ma pri hodnotení posledných 12 mesiacov najviac teší skutočnosť, že napriek neočakávanému zásahu pandémie, sa nám darilo napĺňať ciele, ktoré sme si takto pred rokom vytýčili.

Úspešne sme pokračovali v historicky najväčšej rekonštrukcii ciest či v podpore vzniku sociálnych podnikov, ako efektívneho nástroja v boji s dlhodobou nezamestnanosťou. Vďaka našej výzve farmárom, ktorá umožní miestnym producentom zaregistrovať sa ako sociálny podnik a následne zásobovať školy a sociálne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK svojimi produktami, si na jednej strane nájdú prácu občania zo znevýhodneného prostredia a na strane druhej budú mať žiaci stredných škôl a klienti zariadení sociálnych služieb v našom kraji prístup ku kvalitným, čerstvým a najmä lokálnym potravinám.

Rok 2020 bol zároveň druhým ročníkom iniciatívy Catching-Up Regions v našom kraji a som veľmi rád, že sme vďaka tomuto programu dokázali predstaviť ďalšie množstvo prospešných zmien. Projekty zamerané na pomoc žiakom stredných odborných škôl s uplatnením na trhu práce, na vytvorenie integrovaného modelu zdravotných a sociálnych služieb pre seniorov či zlepšenie integrácie skupín ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením sú presne tým, čo náš kraj potrebuje na ceste za vyrovnávaním regionálnych rozdielov.

Naše ciele do roku 2021 sú nemenej ambiciózne. Prostredníctvom očkovania, ako jedinej spoľahlivej cesty z pandémie, chceme dosiahnuť, aby život v našom kraji mohol pokračovať, aby sme ho spoločne rozvíjali a stával sa miestom, kde chcú ľudia žiť a zakladať si rodiny.

Ing. Ján Lunter,
predseda BBSK

2 Identifikačné údaje BBSK

Názov:	Banskobystrický samosprávny kraj
IČO:	37828100
Sídlo:	Námestie SNP č. 23 974 01 Banská Bystrica
Vznik:	Nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov vznikol dňa 1. januára 2002 Banskobystrický samosprávny kraj

3 Charakteristika BBSK

3.1 Základná charakteristika BBSK

Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len BBSK) bol založený nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov 1. januára 2002 ako jeden z ôsmich samosprávnych krajov, ako samostatný územný a správny celok Slovenskej republiky. V rámci svojej samosprávnej funkcie plní úlohy vo všetkých oblastiach, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Hospodárenie sa riadi platnými právnymi normami Slovenskej republiky ako aj všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja, internými smernicami a predpismi.

BBSK zabezpečuje a chráni práva a záujmy obyvateľov kraja, stará sa o všestranný rozvoj svojho územia pričom plní hlavne nasledovné kompetencie:

- zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja svojho územia,
- vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa jeho územia,
- obstaráva, prerokúva a schvaľuje územnoplánovacie podklady kraja a územné plány regiónov,
- účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov a rozvoja kraja,
- zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- podieľa sa na tvorbe a ochrane životného prostredia,
- vytvára predpoklady na optimálne usporiadanie vzájomných vzťahov sídelných útvarov a ostatných prvkov svojho územia,

- obstaráva a schvaľuje program rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb a spolupracuje s obcami, inými právnickými osobami a fyzickými osobami pri výstavbe zariadení a bytov určených na poskytovanie sociálnych služieb, vytvára podmienky na rozvoj zdravotníctva,
- vytvára podmienky na rozvoj výchovy a vzdelávania, najmä v stredných školách a na rozvoj ďalšieho vzdelávania,
- vytvára podmienky na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít a stará sa o ochranu pamiatkového fondu,
- vytvára podmienky na rozvoj cestovného ruchu a koordinuje tento rozvoj,
- koordinuje rozvoj telesnej kultúry a športu a starostlivosť o deti a mládež,
- spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
- podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
- rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
- vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

3.2 Geografické podmienky, demografické údaje, symboly

BBSK sa rozprestiera v južnej časti stredného Slovenska. S rozlohou 9 454 km² je Banskobystrický kraj najväčším krajom v Slovenskej republike. Na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Košickým krajom, na severe s Trenčianskym a Žilinským krajom a na západe s Nitrianskym krajom. Pozostáva z 13 okresov, v ktorých sa nachádza 516 obcí, z toho 24 obcí má štatút mesta. Podľa územno-správneho usporiadania sa člení na 13 nasledovných okresov:

- Banskobystrický okres,
- Banskoštiavnický okres,
- Brezniansky okres,
- Detviensky okres,
- Krupinský okres,
- Lučenecký okres,
- Poltársky okres,
- Revúcky okres,
- Rimavskosobotský okres,
- Veľkokrtíšsky okres,
- Zvolenský okres,
- Žarnovický okres,
- Žiarsky okres.

Okresy Banskobystrického samosprávneho kraja

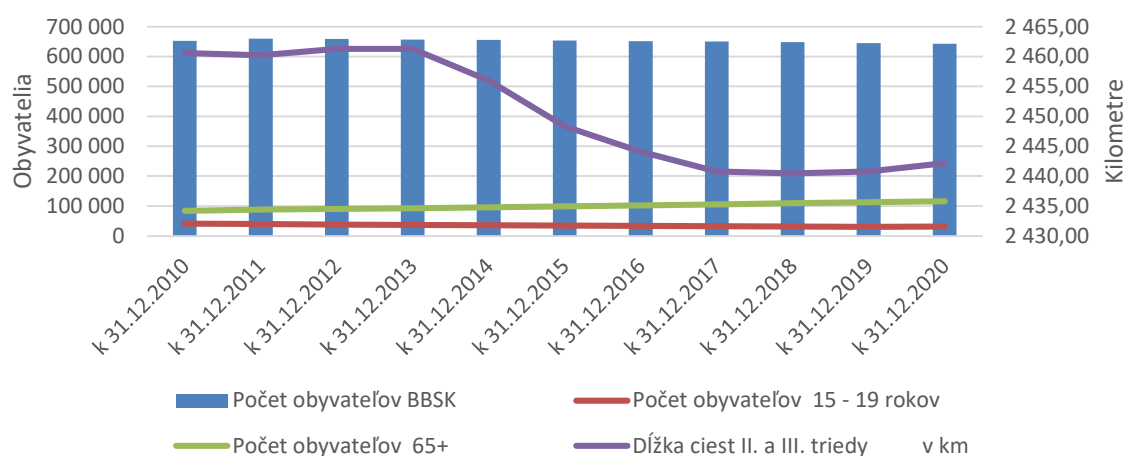

Územie kraja patrí do povodia riek Hron, Ipeľ a Slaná. Územie kraja je mimoriadne bohaté na prírodné krásy. Najnižšie položené miesto je v okrese Veľký Krtíš v obci Ipeľské predmostie (126 n. m.). Najvyšším vrchom na území BBSK je vrch Ďumbier (2 043 m. n. m.), ktorý sa nachádza v okrese Brezno v Nízkych Tatrách. Banskobystrický kraj je kraj s najnižšou hustotou obyvateľstva 68,14 obyvateľov/km².

Prehľad vybraných štatistických ukazovateľov BBSK, ktoré ovplyvňujú podiel Dane z príjmov fyzických osôb určený pre BBSK v zmysle nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy

Štatistické údaje	Počet obyvateľov BBSK	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov	Dĺžka ciest
		15 - 19 rokov	65+	II. a III. triedy v km
k 31.12.2010	652 218	41 044	84 601	2 460,60
k 31.12.2011	660 128	39 646	87 543	2 460,20
k 31.12.2012	658 490	37 954	89 792	2 461,30
k 31.12.2013	656 813	36 228	92 513	2 461,30
k 31.12.2014	655 359	35 211	95 343	2 456,00
k 31.12.2015	653 024	34 357	98 417	2 448,30
k 31.12.2016	651 509	33 194	102 150	2 444,10
k 31.12.2017	649 788	32 146	105 697	2 440,80
k 31.12.2018	647 874	31 544	109 355	2 440,50
k 31.12.2019	645 276	31 232	112 809	2 440,80
k 31.12.2020	643 102	31 257	115 922	2 442,15

Vybrané štatistické ukazovatele 2010-2020

V Banskobystrickom kraji pokračuje medziročný úbytok obyvateľov kraja. V roku 2020 klesol počet obyvateľov v porovnaní s rokom 2019 o 2 174 osôb. Vo vekovej kategórii 15 – 19 rokov je zaznamenaný prírastok o 25 osôb medzi rokmi 2019 a 2020. V porovnaní s rokom 2010 klesol počet osôb vo veku 15 – 19 rokov až o 9 787 osôb čo je 23,8%. Naopak, pokračuje rast obyvateľov starších ako 65 rokov. V roku 2020 stúpol počet obyvateľov starších ako 65 rokov o 3 113 osôb, v porovnaní s rokom 2010 je to viac o 31 321 osôb. Kým v roku 2010 tvorili občania kraja starší ako 65 rokov 12,97% celkového počtu obyvateľov kraja, v roku 2020 to bolo už 18,03%.

Z hľadiska odvetví priemyslu je najviac zastúpená výroba kovov a kovových výrobkov, výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov, výroba potravín a nápojov a výroba strojov a zariadení inde nezaradených.

Banskobystrický kraj má najvyššiu výmeru lesných pozemkov v rámci SR a v ťažbe dreva (hlavne vo svojej severnej a severovýchodnej časti), niekoľkonásobne prevyšuje hodnoty iných krajov. Južná časť Banskobystrického kraja je orientovaná na poľnohospodárstvo, hlavne pestovanie hrozna.

Banskobystrický kraj má významnú pozíciu z hľadiska zásob a ťažby nerastných surovín a bohatého výskytu minerálnych, termálnych a liečivých vôd. Územie kraja je mimoriadne bohaté na prírodné krásy. V severnej oblasti kraja je veľmi dobre rozvinutý cestovný ruch a hlavne v zimných mesiacoch sa plne využívajú strediská zimných športov. Nezanedbateľnú úlohu majú aj kúpele a kúpeľná starostlivosť, do povedomia sa dostávajú kúpele Sliac, Kováčová, Dudince, Brusno a ďalšie.

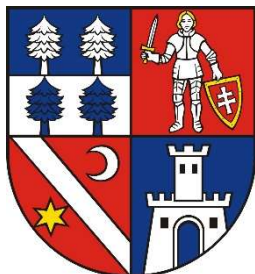
V Banskej Bystrici je sústredené vysoké školstvo a hustá sieť gymnázií, stredných škôl a učilíšť. Svoje pôsobisko tu má Univerzita Mateja Bela, ktorej fakulty (hlavne právnická, ekonomická a finančná) sú veľmi vyhľadávanými študentmi z celej SR a Akadémie umení. V oblasti vysokého školstva a siete stredných škôl a gymnázií sú tiež vyhľadávanými mestami Zvolen (Technická univerzita vo Zvolení), Lučenec, Rimavská Sobota a Banská Štiavnica.

V oblasti kultúry je významným centrom mesto Zvolen so sídlom činohry Divadla Jozefa Gregora Tajovského, ktorá každoročne usporadúva prehliadku divadelných hier a divadelných súborov v rámci podujatia Zvolenské zámocké hry. Mesto Banská Bystrica je sídlom opery a baletu tohto divadla.

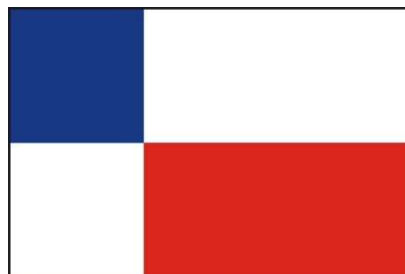
Členitosť a náročnosť terénu v Banskobystrickom kraji nepriaznivo vplyva na výstavbu dopravných komunikácií. Prírodné podmienky sťažujú významnejšie rozvinúť jednotlivé druhy dopravy.

BBSK má svoje symboly, ktoré používa pri výkone samosprávy. Sú to: Erb, Vlajka, Pečať.

ERB

VLAJKA

4 Organizačná štruktúra BBSK

Orgánmi samosprávneho kraja sú predseda BBSK a zastupiteľstvo samosprávneho kraja, ktoré tvorí 49 poslancov. Pri zastupiteľstve pôsobí 10 odborných komisií, z ktorých v roku 2020 pracovalo 10.

Štatutárnym zástupcom Banskobystrického samosprávneho kraja je od 4.12.2017 Ing. Ján Lunter. Výkonným orgánom Zastupiteľstva BBSK a predsedu BBSK je Úrad BBSK, zložený zo zamestnancov. Úrad BBSK riadi riaditeľ Úradu BBSK, ktorý sa zodpovedá predsedovi BBSK. Riaditeľom Úradu BBSK je Ing. Matúš Hollý. Úrad BBSK sa členil podľa činností na odbory a tie ďalej na oddelenia.

Výbor pre audit bol zriadený uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 10/2018 v zložení: Mgr. Mikuláš Pál, Mgr. Maroš Skopal, Ing. Mgr. Božena Kováčová, MHA. Uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 216/2019 bola vymenovaná za ďalšieho člena výboru pre audit Ing. Andrea Holubčíková.

Konsolidovaný celok BBSK tvorí materská účtovná jednotka, ktorou je Úrad BBSK, ktorý zabezpečuje administratívne a organizačné veci samosprávneho kraja. BBSK v roku 2020 bol zriaďovateľom 73 rozpočtových organizácií z oblasti vzdelávania a sociálneho zabezpečenia a 43 príspevkových organizácií z oblasti vzdelávania a odvetvia kultúry. BBSK je zakladateľom štyroch dcérskych obchodných spoločností so 100 percentným vkladom a 1 pridruženej obchodnej spoločnosti so 49 percentným vkladom. Individuálne účtovné závierky za rok 2020 za materskú účtovnú jednotku, individuálne účtovné závierky rozpočtových a príspevkových organizácií sú uložené v Registri účtovných závierok.

5 Plnenie funkcií BBSK v roku 2020

5.1 Materská účtovná jednotka

Materskou účtovnou jednotkou konsolidovaného celku BBSK je **Úrad BBSK**, ktorý je výkonným orgánom Zastupiteľstva BBSK, predsedu BBSK a ďalších orgánov zriadených Zastupiteľstvom BBSK. Úrad BBSK ako výkonný orgán, tak ako po iné roky aj v roku 2020 zabezpečoval a vykonával všetky administratívne a organizačné veci samosprávneho kraja a metodicky usmerňoval organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Úrad BBSK riadil finančné toky rozpočtované na rok 2020, zabezpečoval riadenie rozpočtového procesu, platobný styk vlastného úradu, rozpočtových a príspevkových

organizácií. Poskytoval finančné príspevky z vlastných príjmov účelovo určených na úlohy a akcie vo verejnom záujme a v prospech rozvoja územia BBSK, ako aj na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti obciam, mestám a právnickým osobám. Zabezpečoval prezentáciu BBSK na rôznych výstavách a podujatiach v oblasti cestovného ruchu doma i v zahraničí.

5.2 Banskobystrický samosprávny kraj

BBSK tak ako po iné roky, aj v roku 2020 plnil úlohy v oblasti samosprávnych kompetencií v zmysle zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, úlohy originálnej pôsobnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov, ako aj úlohy preneseného výkonu štátnej správy predovšetkým v oblasti vzdelávania.

BBSK riadil hospodárenie v súlade s platnými zákonmi č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v platnom znení, zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja a internými predpismi. V roku 2020 sa prihliadalo hlavne na nové rozvojové aktivity BBSK.

BBSK zabezpečoval plnenie úloh v jednotlivých oblastiach nasledovne:

5.2.1 Oblasť vzdelávania

Optimálny stredoškolský systém BBSK reagujúci na aktuálne a budúce potreby trhu práce a požiadavky modernej spoločnosti zabezpečovalo k 31.12.2020 60 škôl a 3 samostatné školské zariadenia s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK. V roku 2020 z rozpočtu BBSK bol poskytnutý príspevok v celkovej výške 1 108 758,66 eur pre 32 subjektov, ktoré sú zriaďovateľmi 43 neštátnych školských zariadení. Predmetom starostlivosti o vzdelávanie v kraji bolo aj v roku 2020 zabezpečiť v školských zariadeniach BBSK finančné, personálne, materiálno-technické zabezpečovanie a prevádzku výchovno-vzdelávacích procesov.

Medzi tieto hlavné činnosti patrí:

- koordinovanie odbornej činnosti v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu, usmerňovanie činnosti a vydávanie organizačných pokynov pre riaditeľov škôl a školských zariadení v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu,
- vykonávanie odbornej, metodicko-konzultačnej činnosti pre vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení a ostatných pedagogických zamestnancov vrátane vedúcich zamestnancov školských jedální v územnej pôsobnosti BBSK,
- kontrolovanie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane prípravy návrhov opatrení v oblasti riadiacej činnosti vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení,
- spracovanie Stratégie odborného vzdelávania na SOŠ,
- vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhoduje riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia, ktorého je zriaďovateľom,

- organizovanie Dňa učiteľov s morálno-spoločenským a finančným ocenením práce pedagógov škôl a ŠZ,
- organizovanie pracovných porád riaditeľov škôl a ŠZ,
- organizovanie 60. ročníka Horehronských hier detí a mládeže,
- organizovanie Olympijského dňa v Brezne a v Banskej Bystrici – zabezpečenie vedomostnej súťaže pre žiakov základných a stredných škôl v oblasti olympizmu,
- organizovanie celoštátneho Behu olympijského dňa pod Pamätníkom SNP v Banskej Bystrici.

Prehľad škôl a školských zariadení za školské roky 2017/2018 až 2020/2021

Stredné školy	Školský rok 2017/2018	Počet žiakov	Školský rok 2018/2019	Počet žiakov	Školský rok 2019/2020	Počet žiakov	Školský rok 2020/2021	Počet žiakov
	Počet škôl		Počet škôl		Počet škôl		Počet škôl	
Gymnázium	17	4805	17	4536	16	4 413	16	4 291
Obchodná akadémia	4	833	4	843	4	820	4	826
Hotelová akadémia	1	311	1	278	1	267	1	258
Konzervatórium	1	230	1	229	1	232	1	230
Stredná zdravotnícka škola	3	1125	3	1071	3	1 045	3	1 126
Škola umeleckého priemyslu							1	35
Stredná priemyselná škola	4	1493	4	1465	4	1 423	4	1 343
Stredná odborná škola	25	8292	25	8085	25	7704	25	7675
Spojená škola	5	1827	5	1775	5	1 732	5	1 740
SPOLU	60	18916	60	18282	59	17 636	60	17 524
Medziročný pokles	0	-163	0	-634		-646		-112

Školské zariadenia – bez právnej subjektivity ako súčasť škôl	Školský rok 2017/2018		Školský rok 2018/2019		Školský rok 2019/2020		Školský rok 2020/2021	
	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov
Školský internát	21	2 571	21	2653	21	2 671	21	2 709
Jazyková škola	3	288	3	174	3	183	3	131
Školská jedáleň	31	9 260	31	9884	29	9 615	29	9 073
Výdajňa školská jedáleň	11		11		11		11	
SPOLU	66	12 119	66	12 711	64	12 469	64	11 913

Školské zariadenia samostatné	Školský rok 2017/2018		Školský rok 2018/2019		Školský rok 2019/2020		Školský rok 2020/2021	
	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov
Školský internát	2	1 017	2	1 010	2	984	2	986
Základná umelecká škola	0	0	0	0	0	0	0	0
Jazyková škola	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrum voľného času	1		1		1		1	
Školské hospodárstvo	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	3	1 017	3	1 010	3	984	3	986

Počet zamestnancov škôl a školských zariadení a Ø mzda za roky 2019 a 2020

Zamestnanci	Prepočítaný evidenčný počet k 31.12.2019	Ø mzda v roku 2019 (v eur)	Prepočítaný evidenčný počet k 31.12.2020	Ø mzda v roku 2020 (v eur)
Pedagogickí zamestnanci škôl	1 727,93	1 403,26	1 619,30	1 510,21
Nepedagogickí zamestnanci škôl	761,6	866,82	673	928,28
Pedagogickí zamestnanci školských zariadení	143,23	1285,40	137,2	963,86
Nepedagogickí zamestnanci školských zariadení	295,15	786,38	278,7	651,54

Poznámka: V tabuľke sú uvedené údaje zo štatistického výkazu P1-04

5.2.2 Oblasť kultúry

BBSK je zriaďovateľom 22 kultúrnych inštitúcií, ktoré hospodária ako príspevkové organizácie a to:

- 3 divadlá,
- 6 knižníc,
- 6 múzeí a galérií,
- 6 regionálnych osvetových stredísk,
- 1 hvezdáreň a planetárium.

V porovnaní s rokom 2020 nedošlo k zmene v počte kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „KI BBSK“). V roku 2020 došlo k týmto zmenám: od 1. novembra 2020 bolo vytvorené nové odborné pracovisko v Podpolianskom osvetovom stredisku Zvolen so sídlom v Detve, presťahovanie depozitára Horehronského múzea v Brezne z prenajatých priestorov do priestorov nevyužívaných učebni Strednej odbornej školy techniky a služieb Brezno.

BBSK spolu s kultúrnymi inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci svojej činnosti naplňovali strategické rozvojové ciele, plány práce a činnosti, ako i poslanie vymedzené v zriaďovacích listinách kultúrnych inštitúcií (ďalej len „KI“). BBSK vytváral podmienky pre zveľaďovanie a sprístupňovanie kultúrneho bohatstva kraja na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít a rozvoj pamiatkového fondu.

Činnosť jednotlivých kultúrnych inštitúcií bola výrazne ovplyvnená nepriaznivou epidemiologickou situáciou a s tým súvisiacimi nariadeniami o uzatvorení prevádzok kultúrnych inštitúcií, resp. čiastočnom obmedzení činnosti kultúrnych inštitúcií v dôsledku ochorenia COVID-19. Tieto nariadenia výrazne ovplyvnili poskytovanie kultúrnych služieb pre návštevníkov kultúrnych inštitúcií, v tomto období KI BBSK hľadali spôsoby a formy ako poskytovať kultúrne služby prezentáciou svojej činnosti vo virtuálnom priestore na sociálnych sieťach.

V oblasti kultúry boli zabezpečované najmä uvedené činnosti:

- metodické riadenie, usmerňovanie a koordinácia činnosti KI BBSK,
- schvaľovanie organizačných poriadkov KI BBSK,
- schvaľovanie podkladov pre plány činnosti a vyhodnotenie činnosti KI BBSK,
- spracovanie štatistických výkazov (ročný výkaz o ochrane pamiatkového fondu),
- spolupráca s orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy pri tvorbe strategických dokumentov a pripomienkovanie príslušajúcej legislatívy,
- udeľovanie súhlasu na dodatočný vývoz zbierkových predmetov,
- činnosti súvisiace s prevodom vlastníctva hnuťelných archeologických nálezov,
- udeľovanie súhlasu na zaplatenie členských príspevkov z rozpočtu zriaďovateľa, záväzných ukazovateľov rozpočtu, sledovanie hospodárenia KI BBSK,
- spracovanie, vedenie a kontrola evidencií (dovolenky, mesačné prehľady dochádzky riaditeľov KI BBSK),

- schvaľovanie zahraničných ciest riaditeľov KI BBSK,
- príprava a spracovanie podkladov a výstupov súvisiacich a činnosťou Komisie kultúry ZBBSK,
- realizácia mimoriadnej revízie zbierkového fondu Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici v rámci harmonogramu stanoveného na rok 2020,
- vydávanie interaktívneho newslettera s ponukou kultúrnych aktivít KI BBSK pre verejnosť,
- administrovanie facebookovej stránky Rok slovenského divadla v BBSK,
- zorganizovanie online školenia pre všetky KI BBSK na tému Digitálny marketing ako pomoc pri prezentácii činnosti KI BBSK,
- posudzovanie žiadostí KI BBSK na poskytovanie účelových finančných príspevkov BBSK,
- aktualizácia Digitálneho sprievodcu službami BBSK, ktorý je zverejnený na webovej stránke BBSK a na jednom mieste prehľadne poskytuje ponuku kultúrnych služieb KI BBSK,
- spracovanie splnomocnenia štatutárom KI BBSK na právne úkony, aby konali v mene BBSK, ako zriaďovatelia, pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy,
- spracovanie potvrdenia zriaďovateľa KI BBSK o udržateľnosti projektov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predkladaných žiadostí KI BBSK do grantového systému FPU,
- realizácia letných tematických podujatí pre deti v knižniciach, múzeách a galériách,
- organizovanie pracovných porád s KI BBSK.

BBSK vyčlenil v roku 2020 na odbornú činnosť KI BBSK účelové finančné prostriedky na realizáciu aktivít a podujatí v celkovej výške 772 912,00 eur, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2019 nárast o 109 912,00 eur. Viazanie bolo v celkovom objeme 264 632,00 eur, rozpočet po viazaní predstavuje výšku 508 280 eur, z toho

- organizovanie garantovaných podujatí s medzinárodnou účasťou (realizovanie festivalov) v celkovej výške 112 000,00 eur, nárast v porovnaní s rokom 2019 o 21 000,00 eur. Z toho boli v roku 2020 z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie garantované podujatia v prevažnej miere zrušené, preto bol rozpočet znížený o 97 000 eur,
- nové premiéry (novo naštudované inscenácie) pre všetky tri divadlá BBSK v celkovej výške 57 000,00 eur, ktoré boli vyčerpané po znížení rozpočtu na 47 000,00 eur v plnej výške,
- nákup knižných jednotiek pre šesť regionálnych knižných v celkovej sume 58 000,00 eur, v priebehu roka 2020 bol rozpočet pre túto aktivitu znížený v celkovej výške na 56 300 eur. Čerpanie bolo vo výške 56 299,00 eur,
- odborná správa zbierkových predmetov (konzervovanie, reštaurovanie) pre šesť regionálnych múzeí a galériu BBSK v celkovej výške 33 000,00 eur, z dôvodu viazania bol rozpočet znížený na 25 800 eur, boli v plnej výške v roku 2020 vyčerpané,
- bežné výdavky súvisiace s výstavnou činnosťou (realizácia nových výstav vo vlastných priestoroch) múzeí a galérií v celkovej výške 34 000,00 eur, z dôvodu viazania rozpočtu bol rozpočet znížený na 20 512,00 eur, čerpanie bolo vo výške 20 425,27 eur,
- postupové súťaže a prehliadky záujmovo-umeleckej činnosti pre šesť regionálnych osvetových stredísk BBSK v celkovej výške 32 000,00 eur, z dôvodu viazania a zmien bol rozpočet znížený na 8 869,26 eur, čerpanie bolo vo výške 8 869,26 eur,
- zabezpečenie podujatia Svetový deň cestovného ruchu pre múzeá a galériu BBSK v celkovej výške 3 000,00 eur, z dôvodu viazania bol rozpočet znížený na 800,00 eur čo bolo aj vyčerpané,
- prezentačný odborný program pre Krajskú hviezdáreň a planetárium M. Hella v Žiari nad Hronom vo výške 4 000,00 eur. Z dôvodu viazania bol rozpočet znížený na nulu,
- zahraničná pracovná cesta, konferencia v rámci odbornej činnosti Krajskej hviezdárne a planetária M. Hella v Žiari nad Hronom vo výške 1 500,00 eur, z dôvodu viazania bol rozpočet znížený na nulu,

- zabezpečenie aktivít pri príležitosti 100. výročia založenia Slovenského národného divadla a Roku slovenského divadla 2020 bol vyčlenený rozpočet v celkovej výške 30 000,00 eur, po zmenách bol znížený rozpočet na 9 255,00 eur, vyčerpaný v plnej výške,
- zabezpečenie lektorskej činnosti počas lesnej turistickej sezóny formou dohôd, bol schválený rozpočet vo výške 19 200,00 eur po zmenách znížený na 7 199,54, čerpanie bolo vo výške 6 418,78 eur,
- obnova a interiérové vybavenie knižničných priestorov určených širokej verejnosti v celkovej výške 120 000,00 eur, rozpočet po zmenách bol vo výške 79 288,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- zlepšenie ochrany zbierkových predmetov, zlepšenie vybavenia depozitárov bol schválený rozpočet v celkovej výške 60 000,00 eur, rozpočet po zmenách bol 34 650,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- nákup strojov a prístrojov, vybavenia a materiálu na tvorivé dielne a dielne ľudových remesiel pre všetky osvetové strediská v celkovej výške 60 000,00 eur, rozpočet po zmenách 57 530,46 eur, čerpanie bolo v plnej výške.
- účelový príspevok BBSK pri príležitosti vzniku kultúrnej inštitúcie v celkovej výške 6 000,00 eur, znížený na 3 630,00 eur, vyčerpaný vo výške 2 130,00 eur,
- bežné výdavky súvisiace s letnými tematickými výchovno-vzdelávacími podujatiami pre deti v celkovej výške 18 000,00 eur pre knižnice, múzeá a galérie, rozpočet po zmenách bol vo výške 13 500,00 eur, ktorý bol v plnej výške vyčerpaný,
- aktualizácia platobného terminálu pre všetky regionálne knižnice BBSK v celkovej výške 3 600,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- nákup výpočtovej techniky za účelom predaja vstupeniek a evidenciu návštevníkov v KI BBSK v celkovej výške 16 800,00 eur, ktoré boli aj vyčerpané,
- zhotovenie závesného systému na umiestnenie propagačných bannerov na prezentáciu činnosti múzeí a galérie v celkovej výške 9 600,00 eur, čerpanie bolo vo výške 8 550,00 eur,
- bežné výdavky súvisiace so zabezpečením protiepidemiologických opatrení na ochranu zdravia pred pandémiou ochorenia COVID-19 v celkovej výške 43 990,00 eur, po zmenách predstavuje rozpočet 45 490,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- bežné výdavky súvisiace s propagáciou, realizáciou a otvorením expozície vo výške 10 000,00 eur, vyčerpané v plnej výške,
- organizačné a materiálno-technické zabezpečenie aktivity Tajuplné bytosti vo výške 5 000,00 eur, vyčerpané v plnej výške,
- bežné výdavky súvisiace s realizáciou výstavy venovanej Leonardovi da Vinci vo výške 5 000,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- bežné výdavky spojené s realizáciou konferencie, pri príležitosti 300 rokov od narodenia M. Hella vo výške 3 000,00 eur, z dôvodu pandémie došlo k zmene účelu a to nákup licencie filmu vo výške 2000,00 eur a dohody o vykonaní práce vo výške 1000,00 eur,
- nákup a inštalácia informačných tabúľ v celkovej výške 1 702,00 eur, rozpočet po zmenách predstavuje výšku 1 536,16 eur, vyčerpaný v plnej výške,
- bežné výdavky súvisiace so sťahovaním a úpravou nových priestorov depozitára Horehronského múzea v Brezne vo výške 10 000,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- bežné výdavky súvisiace s prevádzkou depozitára v nových priestoroch Horehronského múzea v Brezne vo výške 1 000,00 eur, čerpanie bolo vo výške 582,72 eur,
- interiérové vybavenie zrekonštruovaných priestorov vo výške 15 000,00 eur pre Novohradskú knižnicu v Lučenci, vyčerpané v plnej výške,
- materiál na zhotovenie ochranných štítov pre zamestnancov KI BBSK vo výške 520,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,
- bežné výdavky súvisiace so sťahovaním depozitára Horehronského múzea v Brezne vo výške 1 500,00 eur, vyčerpané v plnej výške,
- obnova dvorových priestorov pre návštevníkov vo výške 1 500,00 eur, čerpanie bolo v plnej výške,

- nákup materiálu vo výške 95,84 eur pre Gemersko-malohontské osvetové stredisko Rimavská Sobota a 0,46 eur pre Gemersko-malohontské múzeum Rimavská Sobota na bežnú prevádzku.

Z rozpočtu BBSK boli v roku 2020 vyčlenené bežné výdavky účelovo určené na realizáciu opráv objektov BBSK v správe KI BBSKK vo výške 49 300,00 eur, v priebehu roka došlo k zmene účelu rozpočtu, rozpočet po zmenách predstavuje 39 795,00 eur.

Prehľad vybraných ukazovateľov kultúrnych inštitúcií BBSK za roky 2018 – 2020

Ukazovateľ	2018	2019	2020
Divadlá – počet premiér a predstavení	559	602	250/64
Knižnice – celkový ročný prírastok knižničných jednotiek	13 340	14 716	11 661
Múzeá a galérie – počet ukončených odborne spracovaných zbierkových predmetov v elektronickej forme	5 933	7 364	3 391
Regionálne osvetové strediská - počet usporiadaných súťaží, prehliadok a festivalov za rok (hlavný organizátor)	131	133	481/24*
Hvezdáreň a planetárium - počet kultúrno-výchovných podujatí (exkurzie a programy pre verejnosť)	875	972	52/10*

* prvá hodnota definuje počet prestavení a podujatí naživo, druhá online

BBSK ako zriaďovateľ určoval kultúrnym inštitúciám limit počtu zamestnancov, ktorý bol oproti roku 2019 zvýšený, a to vo výške 445,8, priemerný evidenčný počet zamestnancov za rok 2020 bol 428,90.

Ukazovateľ	2018	2019	2020
Limit počtu zamestnancov	442,8	442,8	445,8
Priemerný evidenčný počet zamestnancov (prepočítaný)	433,05	428,6	428,9
Ø mesačná mzda v eur	795,23	961,91	1 019,03

(z výkazu Práca 2-04)

Priemerná mesačná mzda na jedného zamestnanca v roku 2020 sa zvýšila v porovnaní s rokom 2019 o 57,12 eur.

5.2.3 Oblasť sociálnej starostlivosti a zdravotníctva

BBSK zabezpečuje v rámci **sociálnych služieb** výkon svojich kompetencií v zmysle legislatívnych predpisov a to najmä v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov. Oddelenie metodicky riadilo, usmerňovalo a koordinovalo 30 zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK. Ich celková kapacita k 31.12.2020 bola 3 083 miest s celkovým priemerným počtom klientov 2 898,89, čo predstavuje 94,03% obsadenosť zariadení. Nižšia obsadenosť je dlhodobo ovplyvnená prebiehajúcou komplexnou rekonštrukciou v DD a DSS Senium Banská Bystrica a DD a DSS vo Zvolene - Záhonku, ktoré z tohto dôvodu neprijímajú nových klientov a pandémiou COVID-19, ktorá tiež ovplyvnila príjem klientov. Priemerný počet zamestnancov k 31.12.2020 bol 1691,59. V zariadeniach pracovalo 151 ľudí so zníženou pracovnou schopnosťou. Priemerná mzda zamestnancov v r.2020 dosiahla výšku 1 012,71 eur, čo je nárast oproti roku 2019 o 16,37%.

Prehľad vybraných ukazovateľov sociálneho zabezpečenia za roky 2017 – 2020

Ukazovateľ	2017	2018	2019	2020
Počet zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti	29	29	28	30
Celková kapacita zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti	3 124	3 124	3 092	3 083
Celkový priemerný počet klientov v OvZP	3 038,41	3 003,78	2 985,22	2 898,89
Počet druhov poskytovaných služieb v OvZP	9	9	7	7
Počet financovaných zariadení sociálnych služieb mimo zriaďovateľskej pôsobnosti	52	49	48	47
Počet podporených klientov v zariadeniach mimo ZP BBSK len zo zdrojov BBSK	765	772	743	761
Počet podporených subjektov poskytujúcich poradenstvo a prevenciu mimo ZP BBSK len zo zdrojov BBSK	10	12	17	15
Ø mesačné výdavky na klienta len zdroje BBSK v eur	688,82	759,02	897,7	1 028,71
Ø mesačná úhrada klienta v eur	230,88	232,78	238,04	259,84
Spoluúčasť klienta na výdavkoch	33,50%	30,70%	26,29%	25,26%

Za oblasť zdravotníctva BBSK vykonáva prenesený výkon štátnej správy v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V rámci svojich kompetencií vydáva povolenia na poskytovanie zdravotnej a lekárenskej starostlivosti, vykonáva dozor, kontrolu, ukladá pokuty, rieši podnety a sťažnosti, schvaľuje biomedicínsky výskum a organizuje pohotovostné služby.

5.2.4 Oblasť dopravy a cestnej infraštruktúry

V oblasti dopravy zabezpečuje BBSK v rámci originálnych kompetencií pre oblasť prímestskej autobusovej dopravy činnosti v zmysle zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave:

- udeľuje, odníma a mení dopravné licencie na prevádzkovanie pravidelnej autobusovej dopravy, ak východisková zastávka leží na jeho území okrem mestskej dopravy,
- schvaľuje cestovné poriadky pravidelnej autobusovej dopravy a ich zmeny dopravcom, ktorým udelil dopravnú licenciu v rámci svojich kompetencií (okrem mestskej dopravy),
- je objednávatelom pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy vo svojom územnom obvode a zostavuje plán dopravnej obslužnosti kraja,
- vypracúva návrhy zmlúv o službách vo verejnom záujme v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave na území samosprávneho kraja, kontroluje ich plnenie,
- vedie evidenciu dopravcov, ktorým vydal dopravnú licenciu a usmerňuje ich činnosť v rámci platnej legislatívy,
- vykonáva odborný dozor v cestnej doprave, kontroluje dodržiavanie platnej legislatívy a schválených cestovných poriadkov,
- ukladá pokuty za iné správne delikty v pravidelnej doprave, ku ktorým došlo v jeho územnom obvode, okrem mestskej dopravy,
- vydáva stanoviská k udeľovaniu a zmenám dopravných licencií a zmenám cestovných poriadkov týkajúcich sa diaľkovej a medzinárodnej pravidelnej autobusovej dopravy, ak autobusová linka prechádza alebo zasahuje do územia BBSK a vyjadruje sa k návrhu cestovného poriadku z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti kraja,
- spolupracuje so všetkými zainteresovanými organizáciami pri realizácii integrovanej dopravy v regióne, príp. so susednými regiónmi, optimalizácia verejnej hromadnej dopravy, zlepšovanie dopravnej obslužnosti kraja.

V oblasti mestských dráh BBSK zabezpečuje ako prenesený výkon štátnej správy v zmysle zákona o dráhach č. 514/2009 Z. z. :

- úlohy vyplývajúce z postavenia bezpečnostného orgánu a regulačného orgánu voči prevádzkovateľom mestských dráh,
- úlohy vyplývajúce z postavenia vyšetrovacieho orgánu pre nehody a mimoriadne udalosti, ku ktorým došlo na mestských dráhach,
- vykonáva pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre stavby mestských dráh a pre stavby v ich ochrannom pásme, ktoré slúžia prevádzke dráhy alebo doprave na nej,
- zisťuje zdroje ohrozovania mestských dráh a nariaďuje ich odstránenie,
- vykonáva štátny odborný dozor na mestských dráhach,
- vydáva a zrušuje povolenie na prevádzkovanie mestských dráh,
- vydáva súhlas na činnosti v ochrannom pásme mestských dráh,
- vydáva a odníma preukaz na vedenie dráhového vozidla mestskej dráhy,
- rozhoduje o zrušení mestskej dráhy,
- prejednáva priestupky podľa stavebných predpisov vo veciach stavby mestských dráh,
- ukladá pokuty za priestupky podľa § 108 a za iné správne delikty, ku ktorým došlo v mestských dráhach podľa § 109 a podľa stavebných predpisov.

V oblasti dopravy na mestských dráhach ako orgán verejnej správy v zmysle zákona o doprave na dráhach č. 514/2009 Z. z.:

- je objednávatelom regionálnej dopravy a mestských a prímestských železničných dopravných služieb vo verejnej osobnej doprave, ktorých objednávatelom nie je ministerstvo, a uhrádza stratu podľa zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme,
- vyjadruje sa k tvorbe cestovného poriadku vnútroštátnej osobnej dopravy z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti kraja, obcí, združenia obcí a mestských aglomerácií,
- vykonáva pôsobnosť licenčného orgánu a bezpečnostného orgánu pre mestskú dopravu,
- vykonáva štátny odborný dozor v mestskej doprave,
- ukladá pokuty za porušenie povinností v mestskej doprave.

Dopravnú obslužnosť kraja v roku 2020 na 205 prímestských autobusových linkách zabezpečovali dopravcovia: Slovenska autobusová doprava Zvolen, a.s. (SAD ZV) a Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s. (SAD LC). V roku 2020 bolo spolu odjazdených 26 794 602,48 km, pričom bolo spolu prepravených 13 568 651 cestujúcich. V rozpočte BBSK bola na finančné plnenie v rámci výkonov vo verejnom záujme schválená čiastka 24 000 000,00 eur, neskôr navýšená o 11 013 800,00 eur. Z príslušnej čiastky boli uhradené preddavky za rok 2020 vo forme zálohových platieb vo výške 19 977 000,00 eur (SAD ZV) a vo výške 9 120 000,00 (SAD LC). V priebehu roka 2020 bola doplatená preukázaná strata za rok 2019 pre dopravcu SAD LC vo výške 932 113,14 eur a pre dopravcu SAD ZV v celkovej výške 3 405 006,82 eur. V zmysle Dohody o uznaní dlhu a prevzatí dlhu sa dopravcovi SAD ZV uhradil dlh vo výške 152 022,45 eur. V rámci projektu Európsky týždeň mobility 2020 na území BBSK, v nadväznosti na pretrvávajúcu epidemiologickú situáciu a finančné možnosti, bola poskytnutá bezplatná preprava pre cestujúcich dňa 19. septembra, pričom bolo takto prepravených 4 489 cestujúcich, zároveň boli bezplatne vydané dopravné karty (DK) v dňoch 16.- 22. septembra, pričom bolo celkovo vydaných 398 ks DK, avšak do tejto akcie sa zapojil len dopravca SAD LC.

Prehľad vybraných ukazovateľov za rok 2019 a 2020

Rok	Ubehnuté km	Prepravené osoby
2019	28 445 186,50	21 056 965
2020	26 794 602,48	13 568 561
Rozdiel	-1 650 584,02	-7 488 404
% rozdiel (nárast/úbytok)	-5,8	-35,56

Prehľad vybraných ukazovateľov za rok 2020

Dopravca	Ubehnuté km	Prepravené osoby	Ekonomicky oprávnené náklady /eur/	Tržby z pravidelnej dopravy /eur/
SAD Lučenec	8 909 337,00	4 281 565,00	13 596 344,77	2 599 114,11
SAD Zvolen	17 885 265,48	9 286 996,00	27 702 518,61	5 904 068,21
Spolu	26 794 602,48	13 568 561,00	41 298 863,38	8 503 182,32

5.2.5 Oblasť cestovného ruchu a regionálneho rozvoja

V rámci tejto oblasti BBSK vykonáva originálne kompetencie samosprávneho kraja vyplývajúce zo zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov v oblasti územného plánovania, regionálneho rozvoja a životného prostredia.

BBSK zabezpečoval rozvoj regiónu vytváraním podmienok na rozvoj cestovného ruchu a jeho koordinovaním nasledovne:

- v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus zabezpečil realizáciu projektu „Webová stránka – platforma pre propagáciu outdoorových aktivít v BBSK“,
- zabezpečoval organizačno-administratívnu agendu pre Komisiu regionálneho rozvoja a cestovného ruchu ZBBSK,
- vyhodnocoval žiadosti o poskytnutie dotácie podaných v zmysle VZN č. 38/2021, pripravoval zmluvy o poskytnutí finančnej dotácie na rok 2020,
- zabezpečil finančnú podporu 6 skibusov a 3 cyklobusov v celkovej výške 19 023,37 eur,
- zabezpečil realizáciu návrhu Kastrovej siete – nadregionálnej siete cyklistických trás európskeho štandardu s dopravnou-obslužnou i cykloturistickou funkciou a pripravilo podklady k verejnému obstarávaniu,
- zabezpečil dokončenie 2. etapy pasportizácie cykloturistických trás v celkovej dĺžke cca 800 km,
- zabezpečil vypracovanie Konceptie pre budovanie doplnkových služieb v cykloturistike na území Banskobystrického kraja,
- vypracoval akčný plán k ukončeniu priorít v oblasti rozvoja cykloturistiky a cykloturistického značenia, na základe akčného plánu zabezpečil spracovanie jednoduchých projektových dokumentácií – rekognoskácie na vyznačenie 4 nových cykloturistických trás,
- zabezpečil vyznačenie 1 novej cykloturistickej trasy v dĺžke 14 km, obnovu značenia v celkovej dĺžke cca 75 km a pripravil poklady na realizáciu nového cykloturistického značenia,
- zabezpečil v spolupráci SCK vyškolenie 10 cykloznačkárov,
- spolupracoval na investičnej príprave rozvoja cykloinfraštruktúry v BBSK,
- zapojil sa do Európskeho týždňa mobility aktivitami vo viacerých oblastiach so zameraním na širokú i odbornú verejnosť,
- inicioval aktivity v oblasti pomoci počas pandémie koronavírusu.

ÚBBSK v roku 2020 mohol znovu začať čerpať finančné prostriedky z externých zdrojov pre rozvoj regiónu Banskobystrického kraja a to nasledovne:

- v roku 2020 v rámci oddelenia riadenia projektov bolo napísaných 33 žiadosti o externé zdroje v celkovej sume 4,72 mil. eur,
- zabezpečil koordinačné a realizačné činnosti pre využitie adresnej pomoci Európskej komisie a Svetovej banky v rámci iniciatívy Catching-Up Regions zameranej na pomoc dobiehajúcim regiónom.

5.2.6 Obchodné spoločnosti BBSK

Banskobystrický kraj okrem zriaďovacej pôsobnosti rozpočtových a príspevkových organizácií je zriaďovateľom aj nasledovných obchodných spoločností:

Prehľad majetkovej účasti BBSK k 31.12.2020

Názov spoločnosti	Právna forma	Podiel ÚJ na ZI spoločnosti v %	Podiel ÚJ na hlasovacích právach v %	Hodnota vkladu v eur 31.12.2020
BBRSC	a.s.	100	100	5 053 200,00
Rozvojové služby BBSK	s.r.o.	100	100	90 000,00
Agro - drevinový ekosystém BBSK	s.r.o.	100	100	74 000,00
Služby rozvoja budov BBSK	s.r.o.	100	100	50 000,00
Škola v prírode Liptovská Porúbka	s.r.o.	49	49	298 746,00
Spolu				5 565 946,00

Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s.

Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s., bola založená 21.9.2007 so 100% podielom BBSK v nominálnej hodnote 33 200 eur. Predmet činnosti je zameraný hlavne na údržbu a správu cestných komunikácií a s tým súvisiacich činností.

V decembri 2013 sa začal proces kapitalizácie dlhodobej pohľadávky BBSK voči BBRSC, a. s. Banská Bystrica a k 1.1.2014 bolo základné imanie spoločnosti navýšené na 4 563 200,00 eur. Na základe UZBBSK č. 370/2017 bolo základné imanie navýšené o 490 000,00 eur. K 31.12.2020 BBSK vlastní 100 ks akcií po 332,00 eur, 151 ks akcií po 30 000,00 eur a 1 akciu v hodnote 490 000,00 eur. Dcérska účtovná jednotka Banskobystrická regionálna správa ciest k 31.12.2020 má základné imanie vo výške 5 053 200,00 eur.

Podľa predloženej individuálnej účtovnej závierky BBRSC, a. s. v roku 2020 hospodárila so ziskom pred zdanením vo výške 2 002 981,00 eur.

Po zúčtovaní splatnej dane z príjmov a odloženej dane z príjmov, BBRSC za rok 2020 vykázala zisk po zdanení 1 541 385,00 eur.

Rozvojové služby BBSK s.r.o.

Spoločnosť bola založená 3.1.2019 so 100% podielom BBSK v nominálnej hodnote 30 000,00 eur. Na základe UZBBSK č. 93/2018 má spoločnosť vlastné imanie 90 000,00 eur z čoho 30 000,00 eur tvorí základné imanie a 60 000,00 eur tvorí vklad spoločníka do kapitálových fondov. Rozvojové služby s.r.o. boli založené ako sociálny podnik v zmysle Zákona č. 112/2018 Z.z. Hlavným predmetom spoločnosti sú služby v oblasti cestovného ruchu, stavebníctva a obchodu. Dcérska účtovná jednotka Rozvojové služby s.r.o. mala k 31.12.2020 vlastné imanie 196 120,00 eur a dosiahla hospodársky výsledok 133 488,00 eur.

Agro-drevinový ekosystém BBSK, s.r.o.

Spoločnosť Agro-drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. bola založená 10.08.2019 zápisom do obchodného registra. Z UZBBSK č. 192/2019 bolo učené vlastné imanie vo výške 74 000,00 eur z toho 30 000,00 eur ako základné imanie zapísané ORSR a 44 000,00 eur ako tvorba kapitálového fondu. BBSK na základe podielov zapísaných v ORSR má v spoločnosti 100 % podiel. K 31.12.2020 spoločnosť dosiahla výsledok hospodárenia – 36 969,00 eur. Opravná položka k tejto spoločnosti bola tvorená vo výške 74 000,00 eur.

Služby rozvoja budov BBSK, s.r.o.

Spoločnosť Služby rozvoja budov BBSK, s.r.o. bola založená 28.02.2020 zápisom do obchodného registra. Z UZBBSK č. 278/2019 bolo určené vlastné imanie vo výške 50 000,00 eur z toho 30 000,00 eur ako základné imanie a 20 000,00 eur ako tvorba kapitálových fondov. BBSK na základe podielov zapísaných ORSR má v spoločnosti 100 % podiel. K 31.12.2020 spoločnosť vyprodukovala stratu vo výške 37,00 eur, ku ktorej ÚBBSK vytvoril opravnú položku v plnej výške.

Škola v prírode LP, spol. s r. o.

Spoločnosť vznikla v roku 2008 s predmetom činnosti prenájom nehnuteľností s poskytovaním iných než základných služieb, prenájom hnutelných vecí a upratovacie práce.

Spoločníkmi sú:

1. TATRA REAL, a.s. s 51%-ným vkladom v nominálnej hodnote 310 928,00 eur.
2. BBSK so 49%-ným vkladom v nominálnej hodnote 298 746,00 eur.

Nakoľko podľa predložených predpokladaných výsledkov, vlastné imanie pridruženej účtovnej jednotky BBSK Škola v prírode LP, s.r.o. kleslo k 31.12.2020 na 318 280,00 eur, BBSK zreálnil výšku svojho dlhodobého finančného majetku vytvorením opravnej položky vo výške 144 755,82 eur.

6 Informácie o stave a vývoji BBSK v roku 2020**6.1 Oblasť rozpočtu**

Rozpočet Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len BBSK) na roky 2020 – 2022 bol schválený Uznesením Zastupiteľstva BBSK (ZBBSK) číslo 263/2019 zo dňa 17. októbra 2019 v celkovom objeme 252 951 283,00 eur, čo bolo v porovnaní rokom s 2019 viac o 63 116 646,00 eur, ale oproti upravenému rozpočtu roku 2019 menej o 14 684 092,00 eur. Bežný rozpočet bol schválený ako prebytkový, s prebytkom 19 563 637,00 eur, kapitálový rozpočet schodkový, so schodkom 43 915 245,00 eur. Rozpočet finančných operácií bol schválený s prebytkom 24 351 608,00 eur. Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a prebytkom finančných operácií, takže celkový rozpočet BBSK vrátane finančných operácií bol schválený ako vyrovnaný. Rozpočet BBSK na rok 2020 s vylúčením finančných operácií bol schválený so schodkom rozpočtu 24 351 608,00 eur. V roku 2020 bolo schválených celkom 10 zmien rozpočtu.

Prehľad plnenia rozpočtu BBSK v rokoch 2018 – 2020 /eur/

Ekonomická klasifikácia	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020
Bežné príjmy	182 736 557,64	199 928 332,33	206 255 000,00	208 555 000,00	206 437 268,19
Kapitálové príjmy	231 724,50	2 824 413,13	14 687 675,00	14 687 675,00	7 847 160,00
Príjmy spolu	182 968 282,14	202 752 745,46	220 942 675,00	223 242 675,00	214 284 428,59
Bežné výdavky	145 439 992,39	164 169 896,65	186 691 363,00	207 533 608,49	184 597 213,46
Kapitálové výdavky	15 984 794,83	27 546 937,65	58 602 920,00	70 912 588,00	34 095 696,61
Výdavky spolu	161 424 787,22	191 716 834,30	245 294 283,00	278 446 196,49	218 692 910,07
Prebytok (+)/schodok (-) bežného rozpočtu	37 296 565,25	35 758 435,68	19 563 637,00	1 021 391,51	21 840 054,73
Prebytok (+)/schodok (-) kapitálového rozpočtu	-15 753 070,33	-24 722 524,52	-43 915 245,00	-56 224 913,00	-26 248 536,21
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu	21 543 494,92	11 035 911,16	-24 351 608,00	-55 203 521,49	-4 408 481,48

Príjmové finančné operácie	19 862 852,87	32 894 755,38	32 008 608,00	64 412 700,00	53 662 880,28
Výdavkové finančné operácie	5 745 186,40	7 147 777,21	7 657 000,00	9 209 178,51	8 153 208,31
Prebytok (+)/schodok (-) finančných operácií	14 117 666,47	25 746 978,17	24 351 608,00	55 203 521,49	45 509 671,97
Príjmy BBSK vrátane finančných operácií	202 831 135,01	235 647 500,84	252 951 283,00	287 655 375,00	267 947 308,87
Výdavky BBSK vrátane finančných operácií	167 169 973,62	198 864 611,51	252 951 283,00	287 655 375,00	226 846 118,38
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu vrátane finančných operácií	35 661 161,39	36 782 889,33	0	0	41 101 190,49
Prebytok vylúčením finančných operácií (+)/schodok (-) vylúčením finančných operácií rozpočtu s vylúčením finančných operácií	21 543 494,92	11 035 911,16	-24 351 608,00	-55 203 521,49	-4 408 481,48
Zmena stavu pohľadávok a iné zmeny	2 597 379,47	-1 988 953,93	-1 900 000,00	-1 900 000,00	-784 281,17
Schodok/prebytok ESA 2010	22 457 213,35	9 046 957,23	-26 251 608,00	-57 103 521,49	-5 192 762,65

Poznámka: Prebytok rozpočtu uvedený v tabuľke je vykázaný v súlade s § 10 ods. 3 zák. č. 583/2004 Z. z. pred uplatnením § 16 ods. 6 zákona citovaného zákona

Výsledok hospodárenia, vyčíslený v súlade s § 10 ods. 3 písm. a) a b) zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, pred uplatnením § 16 ods. 6 zákona citovaného zákona v roku 2020 dosiahol schodok 4 408 481,48 eur. Podľa § 4 ods. 7 citovaného zákona, sa pre potreby vyčíslenia schodku alebo prebytku rozpočtu vyššieho územného celku uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu (ESA), podľa ktorej do výsledku hospodárenia vstupuje aj zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok. Výsledok hospodárenia v metodike ESA 2020 je schodok vo výške 5 192 762,65 eur.

6.1.1 Príjmy BBSK

Rozpočet príjmov BBSK tvoria daňové príjmy, nedaňové príjmy, granty a transfery. Súčasťou rozpočtu sú tiež príjmové finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov. Rozpočet príjmov vrátane príjmových finančných operácií na rok 2020 bol schválený vo výške 252 951 283,00 eur, k 31.12.2020 bol upravený na 287 655 375,00 eur. Na zvýšení rozpočtu príjmov sa výrazne podieľal rozpočet príjmových finančných operácií, ktorý oproti schválenému rozpočtu vzrástol o 32 404 092,00 eur, z toho prostriedky minulých rokov, rezervného a peňažného fondu o 15 754 226,00 eur a 16 649 866,00 eur tvorili úvery a návratné finančné výpomoci. Rozpočet príjmov BBSK, vrátane finančných operácií bol naplnený na 93,15%, keď plnenie celkových príjmov k 31.12.2020 bolo vykázané v objeme 267 947 308,87 eur, čo je v porovnaní s rokom 2019 viac o 32 299 808,03 t.j. nárast o 13,71%. Plnenie príjmov bolo ovplyvnené najmä prijatím návratnej finančnej výpomoci Ministerstva financií SR na kompenzáciu výpadku daňových príjmov v objeme 7 208 266,00

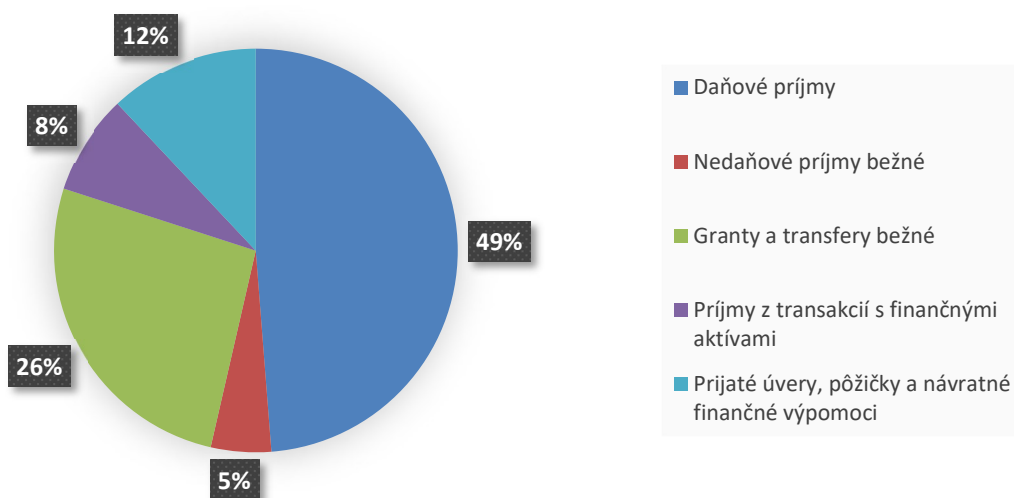
eur a čerpaním návratnej finančnej výpomoci MF SR na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK vo výške 25 000 000,00 eur. V porovnaní s rokom 2019 vzrástlo aj plnenie grantov a transferov a to o 24,06%, kde skutočné plnenie dosiahlo výšku 70 695 260,37 eur. plnenie daňových príjmov bolo v roku 2020 ovplyvnené pandémiou COVID-19. Oproti roku 2019 klesli daňové príjmy o 1 020 874,61 eur a nedaňové príjmy o 1 157 728,79 eur. V roku 2020 bolo z peňažných fondov do rozpočtu zapojených 18 235 622,51 eur, čo je v porovnaní s rokom 2019 menej o 4 878 174,49 eur. Naopak, do rozpočtu roku 2020 prešlo z nevyčerpaných prostriedkov štátneho rozpočtu roku 2019 celkom 2 996 624,36 eur, čo je viac v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 1 264 748,35 eur.

Prehľad plnenia príjmov BBSK za roky 2018 – 2020 /eur/

Ekonomická klasifikácia		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	2020 % plnenia
Príjmy		202 831 135,01	235 647 500,84	252 951 283,00	287 655 375,00	267 947 308,87	93,15%
100	Daňové príjmy	119 027 282,07	131 672 976,02	130 000 000,00	130 000 000,00	130 652 101,41	100,50%
200	Nedaňové príjmy bežné	13 665 359,45	13 835 381,38	14 120 000,00	14 420 000,00	12 654 445,56	87,76%
300	Granty a transfery bežné	50 043 916,12	54 419 974,93	62 135 000,00	64 135 000,00	63 130 721,22	98,43%
Bežné príjmy		182 736 557,64	199 928 332,33	206 255 000,00	208 555 000,00	206 437 268,19	98,98%
200	Nedaňové príjmy kapitálové	122 130,93	259 414,22	500 000,00	500 000,00	282 621,25	56,52%
300	Granty a transfery kapitálové	109 593,57	2 564 998,91	14 187 675,00	14 187 685,00	7 564 539,15	53,32%
Kapitálové príjmy		231 724,50	2 824 413,13	14 687 675,00	14 687 675,00	7 847 160,40	53,43%
400	Príjmy z transakcií s finančnými aktívami	19 862 852,87	24 894 755,38	7 008 608,00	22 762 834,00	21 454 614,28	94,25%
500	Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	0	8 000 000,00	25 000 000,00	41 646 866,00	32 208 266,00	77,33%
Príjmové finančné operácie		19 862 852,87	32 894 755,38	32 008 608,00	64 412 700,00	53 662 880,28	83,31%

Rozhodujúcim zdrojom príjmov BBSK, tak ako po predchádzajúce roky, boli daňové príjmy, aj napriek poklesu oproti roku 2019, ktoré tvoria 48,76% celkového rozpočtu príjmov roku 2020. Granty a transfery poskytnuté BBSK sa na rozpočte príjmov podieľali 26,38%. Nedaňové príjmy z činnosti BBSK tvorili 4,83% z rozpočtu príjmov roku 2020. Prevody z peňažných fondov, prostriedky z predchádzajúcich rokov a ostatné finančné operácie sa na rozpočte príjmov podieľali 8,01% a návratné finančné výpomoci tvorili 12,02% príjmov BBSK v roku 2020.

Podiel plnenia príjmov BBSK v roku 2020 podľa kategórií

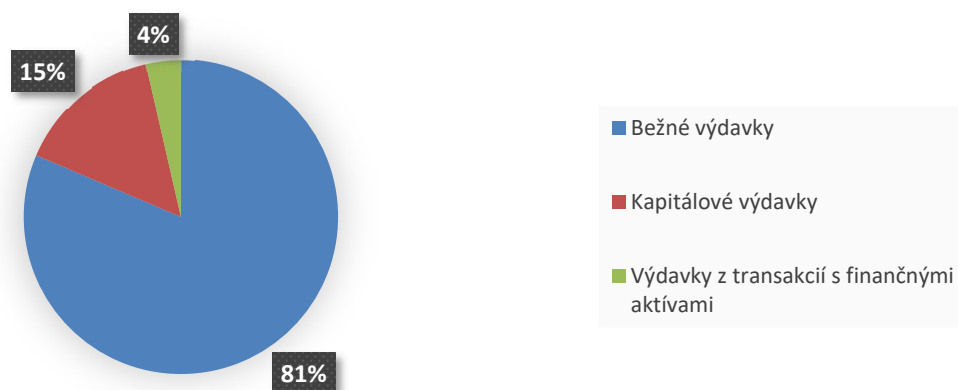
6.1.2 Výdavky BBSK

Rozpočet výdavkov BBSK tvoria bežné výdavky, kapitálové výdavky a súčasťou rozpočtu sú aj výdavkové finančné operácie, ktorými sa realizuje splácanie istín prijatých úverov. Rozpočet výdavkov vrátane finančných operácií na rok 2020 bol schválený v celkovej výške 252 951 283,00 eur, čo bolo oproti schválenému rozpočtu v roku 2019 viac o 63 116 646,00 eur. Rozpočet k 31.12.2020 bol zvýšený na 287 655 375 eur, čo je v porovnaní s upraveným rozpočtom v roku 2019 viac o 29 604 266,00 eur. Rozpočet výdavkov v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 vzrástol o 14,07% pričom rozpočet bežných výdavkov vzrástol o 12,44 % rozpočet kapitálových výdavkov o 23,77 % a rozpočet výdavkových finančných operácií o 14,07%. Upravený rozpočet výdavkov BBSK k 31.12.2020 vykazuje čerpanie 226 846 118,37 eur, čo je v porovnaní s rokom 2019 viac o 27 981 506,87 eur. Bežné výdavky BBSK oproti roku 2019 vzrástli o 20 427 316,81 eur, kapitálové výdavky o 6 548 758,96 eur a výdavkové finančné operácie o 496 208,31 eur.

Prehľad čerpania výdavkov BBSK za roky 2018 – 2020 /eur/

Ekonomická klasifikácia		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	2020 % plnenia
Výdavky		167 169 973,62	198 864 611,51	252 951 283,00	287 655 375,00	226 846 118,38	78,86%
600	Bežné výdavky	145 439 992,39	164 169 896,65	186 691 363,00	207 533 608,49	184 597 213,46	88,95%
700	Kapitálové výdavky	15 984 794,83	27 546 937,65	58 602 920,00	70 912 588,00	34 095 696,61	48,08%
800	Výdavky z transakcií s finančnými aktívami	5 745 186,40	7 147 777,21	7 657 000,00	9 209 178,51	8 153 208,31	88,53%

Podiel výdavkov na čerpaní rozpočtu za rok 2020 podľa hlavných kategórií

Prehľad čerpania výdavkov BBSK za roky 2018 – 2020 podľa programov/eur/

6.1.3 Úrad BBSK

Prehľad čerpania rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie za roky 2018 – 2020 /eur/

Ekonomická klasifikácia		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	2020 % plnenia
600	Bežné výdavky	7 616 204,51	11 007 148,50	14 930 841,00	22 584 797,00	11 098 799,47	49,14%
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	2 160 055,91	2 878 638,22	3 710 088,00	3 543 967,67	3 255 433,59	91,86%
620	Poistné a príspevok do poisťovní	898 859,11	1 194 711,38	1 567 203,00	1 581 488,76	1 362 552,16	86,16%
630	Tovary a služby	2 149 391,93	3 529 981,67	5 840 699,00	5 355 564,41	3 895 592,15	72,74%
640	Bežné transfery	2 012 721,08	3 082 641,92	3 485 851,00	11 859 076,16	2 370 059,02	19,99%
650	Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou, návratnou finančnou výpomocou a finančným prenájomom	395 176,48	321 175,31	327 000,00	244 700,00	215 162,55	87,93%

Prehľad čerpania rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie za roky 2018 – 2020 /eur/

Funkčná klasifikácia		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	2020 % plnenia
01.1.1	Výkonné a zákonodarné orgány	6 575 966,83	8 809 920,98	12 000 891,00	19 665 507,00	8 609 284,32	43,78%
01 - Výsledok	Všeobecné verejné služby	6 575 966,83	8 809 920,98	12 000 891,00	19 665 507,00	8 609 284,32	43,78%
02.2.0	Civilná ochrana	513,86	1 451,96	1 450,00	951 450,00	604 978,90	63,58%

02 - Výsledok	Obrana	513,86	1 451,96	1 450,00	951 450,00	604 978,90	63,58%
04.1.1	Všeobecná ekonomická a obchodná oblasť	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	14 000,00	93,33%
04.1.2	Všeobecná pracovná oblasť	0,00	296 263,00	296 263,00	281 500,00	274 500,00	97,51%
04.5.1	Cestná doprava	0,00		360 000,00	0,00	0,00	x
04.7.3	Cestovný ruch	1 039 723,82	1 242 133,48	1 157 500,00	1 024 848,00	1 001 808,90	97,92%
04.7.4	Viacúčelové rozvojové projekty	0,00	657 379,08	956 500,00	646 492,00	594 277,35	91,92%
04 - Výsledok	Ekonomická oblasť	1 039 723,82	2 195 775,56	2 928 500,00	1 967 840,00	1 884 536,25	95,77%
Výsledok	Úrad BBSK	7 616 204,51	11 007 148,50	14 930 841,00	22 584 797,00	11 098 799,47	49,14%

Rozpočet Úradu BBSK na rok 2020 bol schválený v celkovej výške 14 930 841,00 eur. Z celkového rozpočtu ÚBBSK tvoril rozpočet daňových a nedaňových príjmov čiastku 14 885 841,00 eur a z dotácií zo ŠR 45 000,00 eur. V priebehu roka bol celkový rozpočet ÚBBSK upravený na výšku 22 584 797,00 eur. Z upraveného rozpočtu bolo vyčerpaných 11 098 799,47 eur, čo predstavuje čerpanie vo výške 49,14%. Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov Úradu BBSK za rok je oproti roku 2019 vyššie o 91 650,97 eur.

Vyššie čerpanie bežných výdavkov oproti roku 2019 je najmä v programoch:

- 001 Samospráva manažment a kontrola – nárast výdavkov o 585 884,34 eur,
- 005 Majetok – nárast výdavkov o 261 612,98 eur,
- 006 Administratíva – nárast výdavkov o 477 443,70 eur.

Nižšie čerpanie bežných výdavkov oproti roku 2019 je najmä v programe:

- 002 Regionálny rozvoj a cestovný ruch – zníženie výdavkov o 1 142 065,49 eur.

Prehľad čerpania výdavkov podľa programovej štruktúry za roky 2018 – 2020 /eur/

Programová klasifikácia		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	2020 % plnenia
001	Samospráva manažment a kontrola	536 256,14	988 085,91	1 523 901,00	3 225 953,00	1 573 970,25	48,79%
002	Regionálny rozvoj a cestovný ruch	1 977 131,52	3 409 588,41	3 888 500,00	2 603 433,00	2 267 522,92	87,10%
004	Podporné služby	776 353,67	1 172 600,52	1 893 400,00	1 709 400,00	1 131 375,96	66,19%
005	Majetok	372 268,79	301 364,77	649 500,00	680 415,00	562 977,75	82,74%
006	Administratíva	3 954 194,39	5 085 508,89	6 615 540,00	6 268 596,00	5 562 952,59	88,74%
014	REZERVA BBSK	0	50 000,00	360 000,00	8 097 000,00	0,00	x
Výsledok	ÚRAD BBSK	7 616 204,51	11 007 148,50	14 930 841,00	22 584 797,00	11 098 799,47	49,14%

6.2 Oblasť účtovníctva

6.2.1 Výsledok hospodárenia podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Podľa metodiky účtovníctva štátu a samosprávy podľa princípov Medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor a v súlade s Opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31 v platnom znení sa výsledok hospodárenia zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov, účtovaných na účtoch účtovej triedy 5.

Úrad BBSK dosiahol k 31.12.2020 kladný výsledok hospodárenia vo výške 12 623 803,04 eur, čo je v porovnaní s minulým rokom o 5 435 456,50 eur menej. **Náklady celkom** pred zdanením sú 141 526 183,00 eur, ktoré sú v porovnaní s rokom 2019 vyššie o 9 813 099,99 eur. V porovnaní s rokom 2019 sa zvýšila spotreba materiálu a to o 472 918,01 eur čo je zapríčinené zvýšenými nákladmi na protipandemické opatrenia, významne tiež rástli hrubé mzdy a to o 809 144,61 eur v porovnaní s rokom 2019, čo je zapríčinené nárastom minimálnej mzdy v roku 2020, a tiež zvýšením počtu zamestnancov. Položky, ktoré zvýšili celkové náklady ÚBBSK sú tiež tvorba rezerv z prevádzkovej činnosti, a to o 4 551 915,89 eur viac ako to bolo v roku 2019, významný vplyv na nárast nákladov malo tiež zaúčtovanie príjmu materiálu zo SŠHR vo výške 2 457 049,70 eur. V porovnaní s rokom 2019 v roku 2020 zaznamenal ÚBBSK tiež zníženie nákladov a to v položkách úroky o 99 933,11 eur, náklady na cestovné náhrady o 16 590,07 eur a náklady na reprezentáciu o 16 278,00 eur, ale aj náklady na opravy a udržiavanie o 1 873 896,55 eur.

Výnosy celkom sú 154 151 490,38 eur, ktoré sú v porovnaní s minulým rokom tiež vyššie, a to o 4 377 672,92 eur. Splatná daň v roku 2020 je 1 504,34 eur. ÚBBSK v porovnaní s rokom 2019 zaznamenal zníženie hlavne u daňových výnosov samosprávy a to o 1 035 923,61 eur. Zvýšenie celkových výnosov je následkom rozpustenia dlhodobej rezervy na súdne spory a iné nevyužité rezervy vo výške 5 136 455,08 eur

Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK v roku 2020 tiež hospodárili so ziskom v celkovej sume 469 545,42 eur a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK hospodárili tiež so ziskom 376 120,45 eur.

/eur/

Názov	Úrad BBSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Konsolidované údaje za konsolidovaný celok BBSK
Výnosy celkom	154 151 490,38	98 674 350,84	45 617 522,61	229 251 708,68
z toho:				
Tržby za vlastné výkony a tovar		11 760 267,56	3 217 321,91	20 160 017,49
Zmena stavu zásob		- 947,20	- 4 013,44	- 199,45
Aktivácia		270 959,50	317 518,36	601 991,28
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	130 683 525,41			130 683 525,41
Ostatné výnosy z prevádzkových činností	1 475 749,71	509 365,15	793 966,46	3 045 015,04
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti	5 139 321,82	486 529,90	159 730,40	5 785 582,12
Finančné výnosy	7 927,19	12,81	8 214,55	52 509,29
Mimoriadne výnosy			33 197,29	33 197,29
Výnosy z transferov RO, PO a VÚC	16 844 966,25	85 648 163,12	41 091 587,08	68 829 287,40
Náklady celkom	141 526 183,00	98 202 360,17	45 196 603,93	200 672 742,46
z toho:				
Spotrebované nákupy	884 936,66	11 993 700,24	6 244 638,69	23 456 210,03
Služby	17 210 337,03	4 470 399,55	3 297 762,21	13 812 422,87
Osobné náklady	5 561 193,94	64 212 195,28	31 947 417,72	110 504 320,55
Dane a poplatky	108 866,55	305 910,73	197 605,00	757 026,92
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 023 350,90	510 715,19	479 380,64	2 289 241,40

Odpisy, rezervy a opravné položky	43 139 535,53	5 375 565,43	2 976 672,82	52 464 719,98
Finančné náklady	359 229,14	45 595,27	43 602,18	465 675,91
Mimoriadne náklady				9 524,67
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	73 238 733,25	11 288 278,48		9 742 016,32
Výsledok hospodárenia pred zdanením	12 625 307,38	471 990,67	420 918,68	15 750 550,03
Splatná daň z príjmov	1 504,34	2 445,25	44 798,23	510 343,78
Dodatočne platená daň z príjmov				
Výsledok hospodárenia po zdanení	12 623 803,04	469 545,42	376 120,45	15 240 206,25

6.2.2 Bilancia aktív a pasív

Bilancia aktív a pasív vyplýva z individuálnej účtovnej závierky Úradu BBSK za rok 2020 a zo zostavených sumárnych účtovných závierok za rozpočtové a za príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK za rok 2020.

Majetkové pomery BBSK sú vyjadrené na nasledovných súvahových aktívach a pasívach k 31.12.2020:

/eur/

Názov	Úrad BBSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie
STRANA AKTÍV			
Spolu majetok	337 785 225,71	57 070 065,06	37 874 456,87
v tom:			
A. Neobežný majetok	140 428 312,96	50 444 526,20	32 987 078,46
B. Obežný majetok	197 273 063,80	6 439 525,49	4 831 918,15
C. Časové rozlíšenie	83 848,95	186 013,37	55 460,26
STRANA PASÍV			
Vlastné imanie a záväzky	337 785 225,71	57 070 065,06	37 874 456,87
v tom:			
A. Vlastné imanie	168 992 161,37	593 154,42	4 106 478,98
B. Záväzky vrátane rezerv	139 291 094,60	44 462 384,71	28 396 420,72
z toho:			
Rezervy	70 851 399,59	27 398,23	3 194,28
Zúčtovanie medzi subjektami VS	8 007 812,86	40 580 209,60	26 769 610,31
Dlhodobé záväzky	393 579,59	678 104,20	214 713,84
Krátkodobé záväzky	6 733 452,21	3 176 672,68	1 408 902,29
Bankové úvery	53 304 850,83		
C. Časové rozlíšenie	29 501 969,74	12 014 525,93	5 371 557,17

Podrobnejší popis jednotlivých aktív a pasív je v Poznámkach individuálnej účtovnej závierky BBSK zostavenej k 31.12.2020 a konsolidovanej účtovnej závierky k 31.12.2020, ktoré sú prílohami Výročnej správy BBSK za rok 2020.

6.3 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po zostavení konsolidovanej účtovnej závierky BBSK vzhľadom na situáciu, ktorá nastala po 31.12.2020 v súvislosti s celosvetovo sa šíriacim ochorením COVID-19 identifikujeme potenciálny vplyv na finančnú situáciu a rozpočtové hospodárenie BBSK v roku 2021. Na začiatku roku 2021 boli sprísnené protipandemické opatrenia v dôsledku zhoršenej situácie z dôvodu ochorenia Covid-19, avšak trend vývoja pandémie sa aj napriek protipandemickým opatreniam začal zlepšovať až v priebehu mája 2021.

Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie účtovnej jednotky ÚBBSK si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovnú jednotku ÚBBSK a konsolidačný celok BBSK. Vedenie účtovnej jednotky bude pokračovať v monitorovaní potenciálneho dopadu, pričom podnikne všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych dopadov a akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2021.

7 Predpokladaný budúci vývoj

Základným nástrojom hospodárenia Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorým sa riadi financovanie jeho úloh a funkcií, je rozpočet.

Uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 457/2020 bol schválený Rozpočet BBSK na rok 2021, ktorý je podľa vývoja a potrieb v priebehu roka 2021 upravovaný zmenami rozpočtu.

7.1 Bežný a kapitálový rozpočet a finančné operácie

/eur/

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet
Bežné príjmy	200 225 650,00
Daňové príjmy (100)	121 500 000,00
Nedaňové bežné príjmy (200)	15 370 000,00
Bežné granty a transfery (300)	63 355 650,00
Kapitálové príjmy	10 612 780,00
Kapitálové nedaňové príjmy (230)	300 000,00
Kapitálové granty a transfery (320)	10 312 780,00
Príjmové finančné operácie	58 864 987,00
Bežné výdavky (600)	194 893 621,00
Kapitálové výdavky (700)	66 417 082,00
Výdavkové finančné operácie (800)	8 392 714,00

7.2 Výdavky BBSK podľa programov

/eur/

Program č.	Názov programu	
001	Samospráva, manažment a kontrola	1 843 630,00
002	Regionálny rozvoj a cestovný ruch	3 803 000,00
004	Podporné služby	2 023 245,00
005	Majetok	703 500,00
005	Administratíva	6 901 781,00
006	Komunikácie	13 480 000,00
008	Verejná doprava	28 586 280,00
009	Zdravotníctvo	206 500,00
010	Kultúra	9 706 000,00
011	Vzdelávanie	82 357 000,00
012	Sociálne služby	39 527 985,00
013	Investičná činnosť	63 697 282,00
014	Rezerva BBSK	0,00
015	Projekty EÚ	8 474 500,00
01501	Projekty EÚ bežné	5 754 700,00
01502	Projekty EÚ kapitálové	2 719 800,00

8 Záver

BBSK tak ako v predchádzajúcich rokoch, plnil aj v roku 2020 zákonom stanovené úlohy vo všetkých oblastiach samosprávnych kompetencií, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry a dopravy.

Účtovná závierka BBSK za rok 2020 bola predložená v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na overenie audítorom. Audit individuálnej účtovnej závierky BBSK, ako aj konsolidovanej účtovnej závierky BBSK za rok 2020 vykonala audítorská firma **ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s.r.o., Baštová 38, 080 01 Prešov, SLOVAKIA.**

Ing. Ján Lunter,
predseda BBSK

9 Prílohy

Individuálna účtovná závierka za rok 2020 za Úrad BBSK
Správa nezávislého audítora k IUZ
Konsolidovaná účtovná závierka za BBSK za rok 2020
Správa nezávislého audítora ku KUZ